

בחירת החוזה הנכון

האם שאלתם את עצמכם פעם על פי מה אתם קובעים מה הוא החוזה הסופי? מה הם הקריטריונים לפיהם אתם בוחרים לשחק חוזה עם שליט ומתי בחוזה ללא שליט? אין ספק כי היו מקרים בהם שיחקתם משחק עם שליט, בהם נוכחתם (בדיעבד) כי חוזה ללא שליט היה טוב יותר, ולהיפך. במלים אחרות, עלינו כמובן לספור נקודות ולנהל את המכרז בהתאם, אך החלוקה, היא זו אשר מכריעה את קביעת החוזה הסופי. ככל שהמידע המועבר מדויק יותר, יש סיכוי רב יותר לשחק את החוזה הנכון. בפרק זה תלמדו לזהות מצבים שיעזרו לכם להחליט מתי יש לבחור בחוזה עם שליט ומתי יש לבחור בחוזה ללא שליט.

החוזה הנכון – עם או בלי שליט?

1♠		♠ A7643 ♥ 8 ♦ 1075 ♣ A854
----	--	------------------------------------

בידכם 8 נק'. מה תכריזו עם חלוקה זו? – 2♠, 3♠, או אולי 4♠? ברור שהרוב המכריע יכריז 4♠. אך נניח, רק לצורך המחשת נקודה חשובה, החלטתם להכריז 3♠. השותף ראה את הכרזתכם, ועתה עליו להחליט באיזה חוזה לבחור. להלן שלושה מצבים של חלוקות ידיים שישפיעו על בחירת החוזה הנכון ע"י מערב.

♠ KQJ63 ♥ KJ4 ♦ QJ9 ♣ J3		♠ A7643 ♥ 8 ♦ 1075 ♣ A854
-----------------------------------	---	------------------------------------

בידי מערב 14 נק' עם חלוקה **מאוזנת**. החלוקה מורכבת בעיקר מנקודות הנמצאות ברובן ב-J ; Q. שימו לב להיעדר האסים. לכאורה, בגלל 14 נק' יש להיענות להזמנה ולהכריז 4♠. אם אכן תיענו להזמנה, תפסידו ♥A, ♦AK, ו-♣K, סה"כ ארבע לקיחות.

♠ KQJ63 ♥ KJ42 ♦ QJ9 ♣ 3		♠ A7643 ♥ 8 ♦ 1075 ♣ A854
-----------------------------------	---	------------------------------------

בידי מערב 13 נק' וחלוקה **לא מאוזנת**. גם כאן הנקודות נמצאות ברובן ב-J ; Q. גם כאן חסרים אסים... אולם – יש להיענות להזמנה בגלל החלוקה. הכריזו 4♠ ותפסידו ♥A, ♦AK, שלוש לקיחות בלבד.

♠ K9852		♠ A7643
♥ A765		♥ 8
♦ AJ		♦ 1075
♣ 76		♣ A854

למערב 12 נק', חלוקה **חצי מאוזנת**. הנקודות נמצאות ב-K ; A. עקרונית, יש לסרב להזמנה של מזרח. אך שימו לב, לרשותכם 11 לקיחות! להגנה ♣K ו-♦K והשאר שלכם.

בשלושת הדוגמאות, כל ההחלטות שעשה מערב היו הגיוניות. אולם פעם אחת החוזה נכשל, פעם אחת הוא בוצע, ובפעם השלישית, למרות שלא הוכרז משחק מלא, בוצעו 11 לקיחות. שלוש הדוגמאות מוכיחות כי: **הניקוד הוא גורם חשוב אך אינו העיקרי.**

שימו לב למספר הנקודות של מערב. ככל שמספר הנקודות של מערב **קטן** – מספר הלקיחות **גדל**... למרות שבדוגמא 3 מספר הנקודות הוא הקטן ביותר (12 נק'), מספר הלקיחות הוא הגדול ביותר. מבולבלים? – גם אנחנו... ©. ... עוד קצת סבלנות.

עתה נבחן התאמה של שמונה קלפים ב-major, כאשר שתי הידיים מאוזנות.

1 ♠		♠ A105
		♥ Q10
		♦ 10875
		♣ KQ104

בידכם 11 נק'. "בהתאם לספר" יש להכריז 3♠: 10-11 נק' עם תמיכה של שלושה או יותר ספיידיים. זו כמובן הזמנה למשחק מלא. אם בידי מערב 12-13 נק', עליו לסרב להזמנה (Pass). במידה ובידי מערב 14+ נק', עליו להיענות להזמנה ולהכריז משחק מלא – 4♠.

נבחן מה יקרה אם W ייענה להזמנה.

♠ KQJ63		♠ A105
♥ KJ4		♥ Q10
♦ QJ9		♦ 10875
♣ J3		♣ KQ104

בידי מערב 14 נק'. לכאורה יש להיענות להזמנה. אם תכריזו 4♠ תמסרו: ♥A, ♦AK ו-♣A.

עד היום למדתם שכאשר ברשותכם שמונה קלפים בסדרת ה-major, עליכם לשחק משחק עם שליט. וכאשר הייתה התאמה בסדרת ה-minor, עליכם להעדיף משחק ללא שליט. כלל זה נשאר נכון, אבל לא בכל מחיר.

בחנו את שני המצבים:

♠ QJ9
♥ KJ4
♦ KQJ63
♣ J3

♠ 10875
♥ Q10
♦ A105
♣ KQ104

♠ KQJ63
♥ KJ4
♦ QJ9
♣ J3

♠ A105
♥ Q10
♦ 10875
♣ KQ104

4-2-3-4 : החלוקה של מזרח:
3-3-5-2 : החלוקה של מערב:

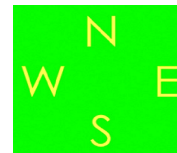
3-2-4-4 : החלוקה של מזרח:
5-3-3-2 : החלוקה של מערב:

אם תתבוננו היטב, תבחינו כי התבנית של שתי החלוקות זהה לחלוטין מלבד סדרות הספייד והדייאמונד שהתחלפו במקומות. עתה שאלו את עצמכם, מדוע בחלוקה מאוזנת עם שמונה דייאמונדים נראה לכם טבעי לשחק 3NT, ועם שמונה ספיידים – לא? האם שינוי בשם הסדרה (ספייד במקום דייאמונד) יכול להוות מכשול בשיקול הדעת? – הרי שתי החלוקות בעלות תבנית מאוזנת! בשתי החלוקות אין לקיחות מהירות (אסים וקינגים) והנקודות מרוכזות בקלפים בכירים 'מדרגה שלישית או רביעית', קרי – Q או J. בשתי החלוקות אין פוטנציאל משמעותי של חיתוך מפסידים! שתי החלוקות שייכות לקטגוריה של משחק ללא שליט.

מסקנה 1: קלפים בכירים כמו Q ו-J, מדרגה שלישית ורביעית שייכים לחוזים של NT.

נתקדם צעד נוסף:

♠ K9852
♥ A765
♦ AJ
♣ 76

♠ A7643
♥ 8
♦ 1075
♣ A854

מזרח – חלוקה לא מאוזנת. מערב – חלוקה חצי מאוזנת. כמות השליטים – 10. שילוב של שתי ידיים עם חלוקות לא מאוזנות, התאמה של תשעה או יותר קלפים בשליט ולקיחות מהירות (A ; K) – מהוות את "מתכון הקסם" לביצוע משחקים מלאים עם שליט, גם במקרים בהם יש פחות נקודות מהנדרש. החוזה האופטימלי הוא 4♠.

מסקנה 2 – הניקוד אינו הגורם העיקרי. הגורם הדומיננטי הן הלקיחות המהירות – A ; K.

♠ K9852
♥ A765
♦ AJ
♣ 76

♠ A106
♥ Q10
♦ 10875
♣ KQ104

מזרח – חלוקה מאוזנת. מערב – חלוקה חצי מאוזנת. כמות השליטים – 8. שילוב של שתי ידיים עם חלוקה מאוזנת מול חלוקה חצי מאוזנת עם התאמה של שמונה שליטים בלבד, מהווה מתכון לקוי לביצוע משחקים מלאים במקרים בהם יש פחות נקודות מהנדרש.

כאן – הניקוד הוא הגורם החשוב.

החוזה האופטימלי הוא 2♠. אך אם תדעו להיעצר ב-3♠ בהחלט יהיה זה הישג לא מבוטל.

♠ KQJ63		♠ A106
♥ KJ4		♥ Q10
♦ QJ9		♦ 10875
♣ J3		♣ KQ104

מזרח – חלוקה מאוזנת. מערב – חלוקה מאוזנת. כמות השליטים – 8. שילוב של שתי ידיים עם חלוקות מאוזנות, התאמה של שמונה שליטים בלבד והיעדר ברור של לקיחות מהירות (A ; K), מהווים מתכון לקוי לביצוע משחקים מלאים עם שליט, במקרים בהם יש פחות נקודות מהנדרש. החוזה האופטימלי הוא דווקא 3NT. **כאן – הניקוד הוא הגורם החשוב ביותר.**

לסיום, כדאי אולי לחדד את החשיבות של כמות השליטים ובשל כך את הפוטנציאל של הלקיחות לפניכם דוגמא נוספת, הפעם מזווית הראייה של המשיב (E):

♠ A6		♠ QJ52
♥ KQJ65		♥ A104
♦ Q8		♦ K7652
♣ Q872		♣ 5

מערב פתח את ההכרזה ב-1♥ ומזרח העלה ל-4♥. מזרח מחשיב את החלוקה כפתיחה מלאה בגלל הקלף הבודד בקלאב, ומכריז משחק מלא. לאחר הובלה בשליט, המשחק נדון לכישלון. על מנת לחתוך קלאבים, תיאלצו למסור לקיחה בסדרה זו. ההגנה תזכה, ושוב תשחק שליט. בדומם נשאר שליט אחד. תצליחו לחתוך רק מפסיד אחד. לכן, הגנה תזכה ב: A♦, שלושה קלאבים ויתכן גם ספייד.

נבדוק עתה מה יקרה כאשר לחלוקה של מזרח נוסף שליט רביעי:

♠ A6		♠ QJ52
♥ KQJ65		♥ A1042
♦ Q8		♦ K765
♣ Q872		♣ 5

החוזה 4♥ בחלוקה זו במקום 2♦, נוסף שליט רביעי (2♥). גם הפעם הכרזתם משחק מלא. מה יקרה?

שוב, צפון מוביל בשליט. שחקו בלקיחה השנייה קלאב. גם הפעם ההגנה תזכה בקלאב ותמשיך בשליט. אך בדומם נותרו עדיין שני שליטים. מטרתנו היא לחתוך שני קלאבים מפסידים בדומם.

הסיכויים לכך גבוהים במידה שסדרת השליט מחולקת 2 – 2. אם חלוקת השליט היא 1 – 3, עדיין נצליח לחתוך שני קלאבים באופן הבא: בלקיחה השנייה של ההובלה בשליט, עלינו לזכות ביד. לחתוך קלאב בדומם, לעבור ליד ע"י A♠ ולחתוך קלאב נוסף. נמסור להגנה ספייד אחד, דייאמונד אחד וקלאב אחד.